

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 348/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátska kancelária Bečarik & partners s.r.o., Letná 37, Spišská Nová Ves, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Co/82/2024-654 z 18. decembra 2025 vo výrokoch o náhrade trov konania takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. mája 2026 a argumentačne doplnenou v ten istý deň domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom krajského súdu. Namietaný rozsudok žiada zrušiť vo výroku o jej povinnosti nahradiť žalovanej 2 trovy dovolacieho konania a žalovaným 1, 3 a 4 trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania a navrhuje priznať jej náhradu trov konania o ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka navrhuje aj odklad vykonateľnosti napadnutého výroku rozsudku krajského súdu. V doplnení sťažnostnej argumentácie navrhuje odložiť vykonateľnosť uznesenia okresného súdu o výške náhrady trov konania č. k. 7C/46/2018-702 z 11. mája 2026 vydaného vyššou súdnou úradníčkou.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v poradí prvým rozsudkom z 15. júla 2019 uložil žalovanej 2 (dcéra sťažovateľky) povinnosť zaplatiť sťažovateľke ako žalobkyni 21 300 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. V prevyšujúcej časti tvorenej sumou 24 700 eur s príslušenstvom proti žalovanej 2 a v celosti proti žalovaným 1, 3 a 4 žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Na odvolania všetkých sporových strán krajský súd rozsudkom z 2. decembra 2020 potvrdil prvoinštančný rozsudok vo vyhovujúcom výroku, ako aj v zamietavom výroku týkajúcom sa žalovaných 1, 3 a 4. V zostávajúcej zamietajúcej časti (proti žalovanej 2) a vo výroku o náhrade trov konania (proti všetkým žalovaným) rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Proti rozsudku krajského súdu z 2. decembra 2020 v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok okresného súdu vo vyhovujúcom výroku, a teda bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti zaplatiť sťažovateľke 21 300 eur s príslušenstvom, podala žalovaná 2 dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 2Cdo/162/2021 z 29. júna 2023 rozhodol tak, že dovolanie žalovanej 2 zamietol a sťažovateľke ako strane úspešne sa brániacej proti dovolaniu priznal podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Následne prebiehalo prvoinštančné konanie vo veci samej v nerozhodnutej časti (24 700 eur s príslušenstvom proti žalovanej 2 a náhrada trov konania v celosti) a okresný súd rozsudkom zo 14. februára 2024 uložil žalovanej 2 povinnosť zaplatiť sťažovateľke 14 700 eur s príslušenstvom, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, sťažovateľke priznal proti žalovanej 2 nárok na náhradu trov konania v rozsahu 56,52 %. Žalovaným 1, 3 a 4 nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľke nepriznal na podklade dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP (majetkové a príjmové pomery sťažovateľky, jej zdravotný stav); k argumentácii žalovaných o vymožení peňažných prostriedkov od žalovanej 2 uviedol, že k ich vráteniu sa sťažovateľka musela dopracovať náročnou súdnou cestou a následne aj v exekučnom konaní, na čo musela vynaložiť nemalé finančné prostriedky, čím bola neprimerane poškodená na úkor žalovaných.

6. Na odvolanie všetkých sporových strán krajský súd napadnutým rozsudkom z 18. decembra 2025 (i) zmenil v poradí druhý prvoinštančný rozsudok vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietol, (ii) potvrdil prvoinštančný rozsudok v zamietajúcom výroku, (iii) zmenil prvoinštančný rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že sťažovateľka je povinná nahradiť žalovanej 2 trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 7,40 % a žalovaným 1, 3 a 4 trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu, a (iv) sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy tohto odvolacieho konania v celom rozsahu. Náhradový výrok týkajúci sa trov dovolacieho konania žalovanej 2 odôvodnil odkazom na zásadu čiastočného úspechu podľa § 255 ods. 2 CSP a vo vzťahu k žalovaným 1, 3 a 4 odkazom na § 255 ods. 1 CSP, keďže na rozdiel od okresného súdu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP neidentifikoval.

7. Okresný súd uznesením vyššej súdnej úradníčky z 11. mája 2026 rozhodol tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1 – 4 trovy konania vo výške jedných 19 500,58 eur do 15 dní od doručenia tohto uznesenia.

III.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka kriticky akcentuje skutočnosť, že hoci najvyšší súd ako súd dovolací už v rozsudku z 29. júna 2023 rozhodol o náhrade trov dovolacieho konania tak, že ju priznal sťažovateľke (v dovolacom konaní bola úspešná), krajský súd v ďalšom priebehu konania vo veci samej

v napadnutom rozsudku priznal nárok na náhradu trov rovnakého dovolacieho konania žalovanej 2 v časti 7,40 % a žalovaným 1, 3 a 4 v celom rozsahu. Krajský súd tým podľa sťažovateľky porušil jej základné právo na súdnu ochranu, pretože podľa § 396 ods. 2 CSP odvolací súd môže rozhodnúť len o náhrade trov na súde prvej inštancie, ak zmení prvoinštančné rozhodnutie, a podľa § 453 ods. 3 môže rozhodovať o trovách dovolacieho konania len za predpokladu, že by dovolací súd zrušil odvolacie rozhodnutie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, k čomu v danom prípade nedošlo. Krajský súd podľa sťažovateľky zároveň porušil zásadu dvojinstančnosti, pretože proti rozhodnutiu krajského súdu o náhrade trov dovolacieho konania neexistuje riadny opravný prostriedok.

9. Vo vzťahu k výroku napadnutého rozsudku o povinnosti nahradiť trovy konania žalovaným 1, 3 a 4 sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie záveru krajského súdu o absencii dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Osobitne poukazuje na argument krajského súdu, podľa ktorého od žalovanej 2 vymohla žalovanú sumu (21 300 eur s príslušenstvom), preto jej majetkové a sociálne pomery uplatnenie § 257 CSP nemali odôvodňovať. Sťažovateľka naproti tomu akcentuje presne opačne ladené argumenty v rozsudku okresného súdu, ktoré vymoženie žalovanej sumy od žalovanej 2 nepovažovali za znemožňujúce uplatniť korektív dôvodov hodných osobitného zreteľa.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Hoci sťažovateľka v bode 1 návrhu na rozhodnutie vo veci samej označuje ako porušujúci jej základné právo na súdnu ochranu rozsudok krajského súdu ako celok, z dôvodov ústavnej sťažnosti a zo zvyšnej časti sťažnostného petitu zrozumiteľne a bez pochybností vyplýva, že ľudsko-právne výhrady smerujú výlučne proti výrokom rozsudku krajského súdu o jej povinnosti nahradiť trovy konania žalovaným. Rešpektujúc vlastnú povinnosť posudzovať podanie sťažovateľky podľa jeho obsahu [§ 39 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], ústavný súd za predmet svojho prieskumu ustálil rozsudok krajského súdu len v rozsahu jeho výrokov o náhrade trov konania.

11. Ústavný súd konštatuje, že prvá sťažnostná námietka je svojou podstatou kritikou opätovného rozhodovania krajského súdu o tej istej veci, ktorú tvorila náhrada nákladov dovolacieho konania. Sťažovateľka totiž namieta, že hoci najvyšší súd v skoršom rozsudku sám rozhodol tak, že sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania, následne po tom, keď prebehlo konanie vo veci samej o nerozhodnutom zvyšku žaloby, rozhodol o nároku na náhradu trov toho istého dovolacieho konania. Obsahovo teda ide o námietku porušenia procesnej prekážky rozhodnutej veci. Na účel jej eliminácie v procesnej úprave CSP slúži okrem iného aj § 420 písm. d), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo.

12. Ústavný súd už dávnejšie (uznesenie sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018) judikoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania je potrebné považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Na to nadviazalo zjednocovacie rozhodnutie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1VObdo/2/2021 z 29. septembra 2021, podľa ktorého rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania.

13. Sťažovateľke preto nič nebránilo využiť proti výroku rozsudku krajského súdu týkajúceho sa náhrady trov dovolacieho konania dovolanie podľa § 420 písm. d) CSP, ktoré predstavuje zákonom priznaný prostriedok na ochranu sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

14. Ak sťažovateľka namieta porušenie zásady dvojinštančnosti výkonom rozsudku krajského súdu o náhrade trov dovolacieho konania, aj tu ústavný súd považuje za nutné konštatovať, že po obsahovej stránke ide o námietku odňatia procesných práv, keďže prípadné porušenie dvojinštančnosti znamená zbavenie práva na prieskum spochybneného rozhodnutia v druhej inštancii všeobecného súdnictva. Na ten účel sťažovateľka mohla podať dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP zakladajúceho prípustnosť a dôvodnosť dovolania proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Aj v predmetnom argumentačnom segmente tak sťažovateľka mala k dispozícii prostriedok nápravy slúžiaci ochrane jej základného práva na súdnu ochranu.

15. Sťažovateľka však v ústavnej sťažnosti netvrdí a ani nepreukazuje, že by dovolanie podľa § 420 písm. d) a f) CSP podala. Preto je vo vzťahu k prvému sťažnostnému dôvodu potrebné konštatovať, že jej ústavná sťažnosť je neprípustná podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

16. Druhou sťažnostnou námietkou sťažovateľka kritizuje, že kým okresný súd v ostatnom rozsudku konštatoval danosť dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP s následkom nepriznania nároku na náhradu trov konania žalovaným 1, 3 a 4, krajský súd identické skutkové východiská právne vyhodnotil presne opačne, a teda so záverom, že nejde o dôvody hodné osobitného zreteľa. Sťažovateľka tak obsahovo kritizuje nedostatočné odôvodnenie záveru krajského súdu o absencii dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Vada nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu zakladá podľa rozhodovacej praxe najvyššieho súdu prípustnosť i dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Aj pre prípad druhej sťažnostnej námietky tak sťažovateľka disponovala prostriedkom nápravy prípadného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu, ktorý predstavovalo dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP. Keďže dovolanie nepodala, aj v tejto časti je ústavná sťažnosť neprípustná podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku zostalo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch prednesených sťažovateľkou v petite ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutých výrokov rozsudku krajského súdu, náhrada trov konania), ako aj o jej návrhoch na odklad vykonateľnosti podľa § 129 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu